

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

เมื่อเกิดวิกฤตครั้งสำคัญของอสังหาริมทรัพย์ในช่วงเศรษฐกิจฟองสบู่ ปี 2540 สำนักงานออกแบบสถาปัตยกรรมและออกแบบภายใน ส่วนใหญ่ซึ่งอิงอยู่กับธุรกิจด้านนี้ถึง 90 เปอร์เซนต์ ต่างต้องทยอยปิดตัวกันอย่างต่อเนื่อง สถาปนิกหลายคนตกงาน บริษัทสถาปนิก หลายแห่งปิดตัวลง จากสถิติของสมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ระบุตัวเลข ของบริษัทสถาปนิกในช่วงก่อนเศรษฐกิจฟองสบู่ ปี 2540 ไว้ว่า เมื่อปี 2530 นั้น มีบริษัทที่มา จดทะเบียน กับสมาคมฯ ประมาณ 200 บริษัท เมื่อช่วง ปี 2535 – 2536 มีบริษัทสถาปนิกที่ เข้ามาจดทะเบียน เพิ่มขึ้นเป็น 300 บริษัท แต่พอมาปี 2539 เหลือเพียง 220 บริษัทและในประมาณกลางปี 2540 มีเหลือไม่ถึง 200 บริษัท มีการตั้งคำถามถึงขอบเขตของวิชาชีพ ในสภาพแวดล้อม ใหม่ที่ยังคาดการณ์ไม่ได้และ ได้มี การริเริ่มที่จะสร้างรูปแบบใหม่ของการให้ บริการทางวิชาชีพ เพื่อรับมือกับความผันผวนหลังยุคฟองสบู่แตก แนวความคิดของ สำนักงานขนาดเล็กและโฮมออฟฟิศเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่มีแนวโน้มการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น เมื่อมาวิเคราะห์ถึงจำนวนสำนักงานออกแบบสถาปัตยกรรมและออกแบบภายในรวมถึงบริษัทรับเหมาก่อสร้างเฉพาะเขตกรุงเทพมหานคร ในปัจจุบันจากข้อมูลของสำนักบริการข้อมูลธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ข้อมูล ณ วันที่ 17 กรกฎาคม 2552 มีจำนวนถึง 2,843 แห่ง (กระทรวงพาณิชย์, 2552) ทั้งบริษัทที่จดทะเบียนและไม่ได้จดทะเบียนกับสมาคมสถาปนิกสยาม ฯ บริษัทที่จดทะเบียน มีเพียง 163 แห่งเท่านั้น (สมาคมสถาปนิกสยาม ฯ , 2552) ส่วนใหญ่แล้ว เป็นสำนักงานขนาดเล็กและโฮมออฟฟิศ ซึ่งมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นอย่างมาก เพราะว่าเทคโนโลยีที่ทำให้ทุกคนสามารถทำงานผ่านระบบอินเทอร์เน็ต บวกกับความสะดวกในการทำงานโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการออกแบบ ทำให้สามารถลดจำนวนพนักงานในพื้นที่สำนักงานให้มีจำนวนน้อยลง ทำให้เกิดการสร้างและการออกแบบสำนักงานขนาดเล็กและโฮมออฟฟิศในลักษณะนี้เพิ่มขึ้น โดยที่ยังไม่พบการสร้างเกณฑ์การออกแบบสำนักงานประเภทนี้ สำหรับคนไทย ทั้ง ๆ ที่เป็นประเภทอาคารที่มีการก่อสร้าง และเกี่ยวข้องกับผู้ใช้จำนวนมาก หากได้มีการศึกษาวิจัยเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ผล ก็ย่อมทำให้เกิดผลของการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำโครงการและการออกแบบสำนักงานประเภทดังกล่าวต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางกายภาพของสำนักงานขนาดเล็กและโฮมออฟฟิศสำหรับสำนักงานออกแบบสถาปัตยกรรมและออกแบบภายใน
2. เพื่อศึกษากิจกรรมและพฤติกรรมการใช้พื้นที่ของสำนักงานขนาดเล็กและโฮมออฟฟิศสำหรับสำนักงานออกแบบสถาปัตยกรรมและออกแบบภายในและความต้องการของผู้ใช้งาน
3. เพื่อสรุปเป็นข้อเสนอแนะการออกแบบของสำนักงานขนาดเล็กและโฮมออฟฟิศสำหรับสำนักงานออกแบบสถาปัตยกรรมและออกแบบภายใน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตการวิจัยเรื่องของการใช้พื้นที่ใช้สอยและสภาพแวดล้อมของสำนักงานขนาดเล็กและโฮมออฟฟิศ ศึกษาและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ในเรื่องของพื้นที่การใช้งานในส่วนต่าง ๆ ของสำนักงานขนาดเล็กและโฮมออฟฟิศสำหรับสำนักงานออกแบบสถาปัตยกรรมและออกแบบภายในขนาดพื้นที่การสัญจรภายในและความต้องการของผู้ใช้งานที่มีผลต่อรูปแบบและบรรยากาศ

1.4 ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นโดยทำการศึกษาจากกรณีตัวอย่างของสำนักงานขนาดเล็กและโฮมออฟฟิศสำหรับสำนักงานออกแบบสถาปัตยกรรมและออกแบบภายใน เขตกรุงเทพมหานคร
 - 1.1 ลักษณะของสำนักงานขนาดเล็กและโฮมออฟฟิศ
 - 1.2 สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นโดยส่งผลกระทบต่อผู้ใช้สอย
2. ทำการสังเกตและประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้สอยในด้านต่าง ๆ ที่มีต่อผลต่อสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพและการออกแบบภายใน
 - 2.1 กำหนดขนาดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา (เจ้าของ พนักงาน ผู้มาติดต่อ และสถาปนิก นักออกแบบภายใน)
 - 2.2 กำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบสอบถาม

2.3 จัดทำตัวอย่างแบบสอบถามเบื้องต้นโดยการศึกษาเก็บข้อมูลเบื้องต้นจากกรณีศึกษา เพื่อทำเป็นแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลขั้นสุดท้ายเกี่ยวกับความต้องการของสถาปนิกและนักออกแบบภายในที่มีต่อสำนักงานขนาดเล็กและโฮมออฟฟิศสำหรับสำนักงานออกแบบสถาปัตยกรรมและออกแบบภายใน

2.4 ปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถาม

2.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อทำการศึกษาวิจัย

3. รวบรวมข้อมูลและประมวลผล

4. สรุปผลและข้อเสนอแนะของการศึกษา

5. จัดทำรายงานการศึกษาและนำเสนอ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

1. ผลการศึกษาเป็นตัวชี้แนะแนวทางการออกแบบด้านพื้นที่ใช้สอยของสำนักงานขนาดเล็กและโฮมออฟฟิศสำหรับสำนักงานออกแบบสถาปัตยกรรมและออกแบบภายใน รวมถึงสภาพแวดล้อมภายในอาคารด้านกายภาพให้มีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองต่อการทำงานและพักอาศัยให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการที่จะเริ่มต้นธุรกิจด้านออกแบบสถาปัตยกรรมและออกแบบภายในที่ต้องการมีสำนักงานขนาดเล็กหรือโฮมออฟฟิศเป็นของตนเอง

3. ทำให้เกิดการพัฒนาของสำนักงานขนาดเล็กและโฮมออฟฟิศสำหรับสำนักงานออกแบบสถาปัตยกรรมและออกแบบภายใน ที่ดีขึ้นในอนาคต

1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. สำนักงานขนาดเล็ก (Small Office)

2. โฮมออฟฟิศ (Home Office)

3. ออกแบบสถาปัตยกรรมและออกแบบภายใน (Architecture & Interior Design)